

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

ODREĐIVANJE PRAGA PROLAZNOSTI

PROBNA DRŽAVNA MATURA

šk. g. 2008./2009.

dr. sc. Jasminka Buljan Culej
Istraživačko-razvojni odjel

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode odabira praga prolaznosti

- Metode temeljene na odlukama, standardima i prosudbama
- Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka
 - Metoda Nedelsky
 - Angoffova metoda
 - Ebelova metoda
- Metode temeljene na procjeni individualnoga postignuća na ispitu
- Metode temeljene na procjeni grupnog postignuća na ispitu

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Odluke, standardi i prosudbe

ODLUKE

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Odluke

- Rezultat ispita je zapravo informacija o osobi.
- Kako možemo koristiti tu informaciju kod donošenja odluke?

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Odluke

- Uobičajeno pravilo u odlučivanju je *klasificiranje pristupnika u dvije grupe*:
 - grupu s **višim** rezultatima
 - grupu s **nižim** rezultatima.
- Za korištenje ispitnih rezultata kod ovakvih pravila u odlučivanju, trebamo ***odabrati ispitni rezultat*** koji će podijeliti grupu s višim rezultatima od grupe s nižim rezultatima.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

POSljedica

- Grupa s višim rezultatima dobit će svjedodžbu, grupa s nižim rezultatima neće.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Odluke, standardi i prosudbe

STANDARDI

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- Standard je odgovor na pitanje

„Koliko dobro je dovoljno dobro?“

- Kad se odabire prag prolaznosti, postavlja se **standard** za rezultate na ispitu.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- Odabir praga prolaznosti ne bi bio problem kad bi rezultati pristupnika uvijek jasno spadali u dvije grupe: grupu sa savršenim rezultatima i grupu s rezultatima koji su na ili blizu razine slučajnog pogotka.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- Na žalost, u stvarnom svijetu ispita rijetko dobivamo tako jasne rezultate, stoga se moramo suočiti s teškim zadatkom odlučivanja koliko je dovoljno za prolazni rezultat.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- Standardi mogu biti **apsolutni** ili **relativni**.
- **Relativni** standard ovisi o usporedbama između pristupnika.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- Na pitanje „Koliko dobro je dovoljno dobro?“ odgovora se prema rezultatima pristupnika.
 - Ako rezultat pripada u 5% najboljih u grupi, to je dovoljno dobro.
 - Ako rezultat nije više od 20 bodova ispod prosječnog rezultata, to je dovoljno dobro.
 - Ako je rezultat iznad prosječnog rezultata grupe, to je dovoljno dobro.
 - Ako rezultat ne pripada u 2% najslabijih u grupi, to je dovoljno dobro.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- Svaka od ove 4 izjave predstavlja relativni standard.
- „Dovoljno dobro“ definira se u smislu rezultata pristupnika.
- Što su bolji rezultati drugih pristupnika, standard će biti viši.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- **Apsolutni** standard je onaj koji ne ovisi o rezultatima pristupnika koji će se prema tome ocjenjivati.
- Za osobu koja polaže ispit kod kojeg će se koristiti apsolutni standard, nije važno kako će proći drugi pristupnici, jer njihovi rezultati ne utječu na standard.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Standardi

- **Prag prolaznosti** predstavlja **relativni** standard.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Odluke, standardi i prosudbe

PROSUDBE

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Prosudbe

- Bilo koji apsolutni ili relativni standard temelji se na nekoj vrsti prosudbe.
- „Koliko dobro je dovoljno dobro?“ - na ovo pitanje može se odgovoriti samo na temelju nečije prosudbe.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Prosudbe

- Odabir praga prolaznosti uključuje prosudbe u nekom trenutku postupka. Važno je da te prosudbe:
 - donose osobe koje su kvalificirane za njihovo donošenje;
 - imaju smisla za pristupnike za koje ih donose;
 - napravljene su tako da uzimaju u obzir svrhu ispita.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Dva oblika pogrešnih odluka

1. Pristupnik koji zapravo pripada u nižu grupu može dobiti rezultat iznad praga prolaznosti.
2. Pristupnik koji zapravo pripada u višu grupu može dobiti rezultat ispod praga prolaznosti.

- Događaju se jer ispiti skoro nikad nisu savršena mjera znanja i vještina koje se njima mjere.
- Vještine pristupnika mogu se razlikovati od dana do dana i čak od sata do sata.
- Pristupnik može pogoditi odgovor na neko od pitanja i nema načina da se razdvoji slučajno pogađanje od odgovora koji je pristupnik zaista znao.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

- Za većinu ispita, zadaci ne uključuju svaki element znanja i svaku moguću primjenu vještina koje ispit namjerava mjeriti.
- Poboljšanjem ispita smanjit će se broj pogrešnih odluka, ali ih se neće eliminirati u cijelosti.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka

Metoda Nedelsky

- Ovu metodu Leo Nedelsky predložio je 1954. godine i može se koristiti kod zadataka s više ponuđenih odgovora, obzirom da zahtijeva prosudbu o svakom netočnom odgovoru.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka

Metoda Nedelsky

- Metoda Nedelsky temelji se na ideji da granični pristupnik reagira na zadatke s više ponuđenih odgovora tako da prvo eliminira odgovore koje on ili ona prepoznaje kao netočne i onda pogađa naslijepo između preostalih odgovora.
- Ako se ispit ocjenjuje bez korekcije za pogađanje, relativno je lako pronaći rezultat koji se očekuje od pristupnika, kroz primjenu pravila.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka

Angoffova metoda

- Metoda koju je predložio William H. Angoff 1971. godine slična je metodi Nedelsky, s razlikom da se može koristiti i na ispitima kod kojih nema zadataka s više ponuđenih odgovora.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka

Angoffova metoda

- Ocjenjivač razmatra svako pitanje kao cjelinu i donosi prosudbu o vjerojatnosti da će granični pristupnik odgovoriti na pitanje točno.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka

Ebelova metoda

- Ebelova metoda predstavlja postupak u dvije faze.
- Svaki ocjenjivač prvo klasificira pitanja u grupe i onda radi pojedinačnu brojčanu prosudbu za svaku grupu pitanja.

Metode temeljene na procjeni individualnih postignuća na ispitu

- Ove metode temelje se na informacijama o pojedinim pristupnicima.
- Zahtijevaju dvije vrste informacija o svakom pristupniku:
 - Rezultat ispita osobe.
 - Prosudbu o adekvatnosti znanja i vještina pristupnika.
- Metode uključuju metodu „*granične grupe*“ i metodu „*kontrastne grupe*“.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Metode temeljene na procjeni težine ispitnih zadataka

- Ove metode temelje se na prosudbama o grupi pristupnika –referentna grupa.
- Najjednostavnija od ovih metoda, i jedna s najočitijim opravdanjem, je odabir praga prolaznosti koji bi prošao određeni broj (ili određeni postotak) pristupnika u referentnoj grupi.

- Iako se radi o važnoj temi, do danas još uvijek nije postignut dogovor oko toga koja metoda je najprimjerenija.
- Prilikom odabira praga prolaznosti moguće je očekivati nezadovoljstvo određenih skupina; oni koji su ispod praga prolaznosti smatrat će da je prag postavljen nepravedno visoko, dok oni iznad praga prolaznosti mogu smatrati da je postavljena razina apsurdno niska.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Kako ne postoji potpuno objektivan način za postavljanje standarda prolaznosti, on će uvijek ovisiti o nekoj vrsti subjektivne prosudbe.

Iako se standardi ne mogu objektivno odrediti oni se svakako mogu i moraju objektivno primjenjivati.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Istraživačko-razvojni odjel

- *Tajana Crnobrnja-Miljković*
- *Natalija Ćurković*
- *Marija Gudelj*
- *Ines Elezović*
- *Josip Šabić*

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Sastanci s predmetnim skupinama održat će se kako slijedi:

- skupina koja će ocjenjivati ispite iz Fizike, Kemije, Biologije, Geografije i Informatike sastati će se u četvrtak, 18. lipnja 2009. godine s početkom u 9:15,
- skupina koja će ocjenjivati ispite iz Sociologije, Logike, Etike, Vjeronauk, Politike i gospodarstva, Povijesti, Psihologije, Likovne umjetnosti i Glazbene umjetnost sastati će se u petak, 19.06 u 9:15,
- skupina koja će ocjenjivati ispite iz stranih jezika, materinskih jezika nacionalnih manjina, Latinskog jezika i Grčkog jezika sastati će se u utorak, 23.06. u 9:15,
- skupina koja će ocjenjivati ispite iz Hrvatskog jezika sastati će se u srijedu, 24.06. u 9:15,
- skupina koja će ocjenjivati ispite iz Matematike sastati će se u srijedu, 24. 06. u 9:15.